

Asumisterveysasetus ja terveydensuojelulain muutos

AJANKOHTAISTA LABORATORIORINTAMALLA
Vesa Pekkola
Ylitarkastaja
Sosiaali- ja terveysministeriö

Muutoksia terveydensuojelulakiin, asumisterveyttä koskeviin pykäliin,

- Pyrkimyksenä selkeyttää lain soveltamista.
- Tehostaa asumisterveyden valvontaa ja terveyshaittojen poistamista.
- Säättää ulkopuolisten asiantuntijoiden käytöstä ja hyväksymismenettelystä.

- Lainmuutos eduskunnassa HE 76/2014
- Asumisterveysasetus valmistelussa

Terveydensuojelulakiin muutoksia, HE 76/2014

27 § Asunnossa tai muussa oleskelutilassa esiintyvä terveyshaitta

- Vastuunjakoa selkeytetään vastaamaan asunto-osakeyhtiön vastuunjakoa.
- Toimenpiteisiin on ryhdyttävä viipymättä.
- Käyttökiellon antamista ko. pykälän nojalla laajennetaan
- Määräysten antamisen tulee perustua terveydensuojeluviranomaisen tekemään tarkastukseen sekä riittäviin ja luotettaviin mittauksiin, näytteisiin, tutkimuksiin selvityksiin tai havaintoihin.
- Terveyshaitan selvittämiseksi voidaan antaa määräys rakenteen kuntotutkimuksen suorittamisesta.

Yksittäisistä mittauksista kokonaisuuden arviointiin

Terveydensuojelulakiin muutoksia, HE 76/2014

49 § Ulkopuolisten asiantuntijoiden käyttäminen terveydensuojeluvalvonnassa

- Oltava pätevä
- Käytettävä luotettavia tutkimusmenetelmiä
- Virkavastuu
- Valtakunnallinen sertifiointi nykyisen kuntakohtaisen hyväksymisen tilalle.

49 c § Henkilösertifioijana toimimisen edellytykset - Uusi pykälä

- STM nimeää toimijan, joka sertifioiden henkilön ulkopuoliseksi asiantuntijaksi.
- Toimijalla tulee olla kykenevä toimimaan riippumattomana sertifioijana.
- Sosiaali- ja terveysministeriö valvoo henkilösertifioijan toimintaa ja tarvittaessa nimeäminen voidaan peruuttaa.

49 d § Henkilön sertifiointi ulkopuoliseksi asiantuntijaksi - Uusi pykälä HE 76/2014

- Henkilön tulee osoittaa pätevyytensä:
 - Suorittamalla hyväksytysti sosiaali- ja terveysministeriön edellyttämä koulutus tai
 - Hyväksyttävä vastaava aikaisempi koulutus ja suorittaa hyväksytysti osaamistesti
 - Hyväksyttämällä koulutuksella tai työkokemuksella aiemmin hankitun vastaavan osaamisen.
- Tarkempia säännöksiä pätevyyden osoittamiseksi suoristettavasta koulutuksesta annetaan **sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella**.
- Henkilöt merkitään julkiseen tietojärjestelmään, jotta on merkintä mm. sertifiointin voimassaoloajasta. Sertifiointi on voimassa 5 vuotta.
- Merkintä voidaan poistaa tietojärjestelmästä, jos henkilö ei täytä enää pätevyysvaatimuksia tai toistuvasti laiminlyö tehtävissä edellytettäviä yleisiä toimintaohjeita kuten riippumattomuutta, asiallista raportointia ja oikeita mittaus- ja tutkimusmenetelmiä.
- Sertifiointin uudistamiseksi 49 §:ssä tarkoitetun ulkopuolisen asiantuntijan on pidettävä yllä ammattitaitoaan ja se on esitettävä sertifiointin uudistamisen yhteydessä.

49 a § Tutkimuslaboratoriot - ei muutoksia

- Viranomaisille tarkoitetut tutkimukset tulee tehdä Elintarviketurvallisuusviraston hyväksymässä laboratoriossa

49 b § Tutkimuslaboratorioiden valvonta - ei muutoksia

- Evira valvoo laboratorioita yhdessä Valviran kanssa ja voi tarvittaessa myös poistaa rekisteristä.

50 § Maksut / tuleva muutos HE 76/2014

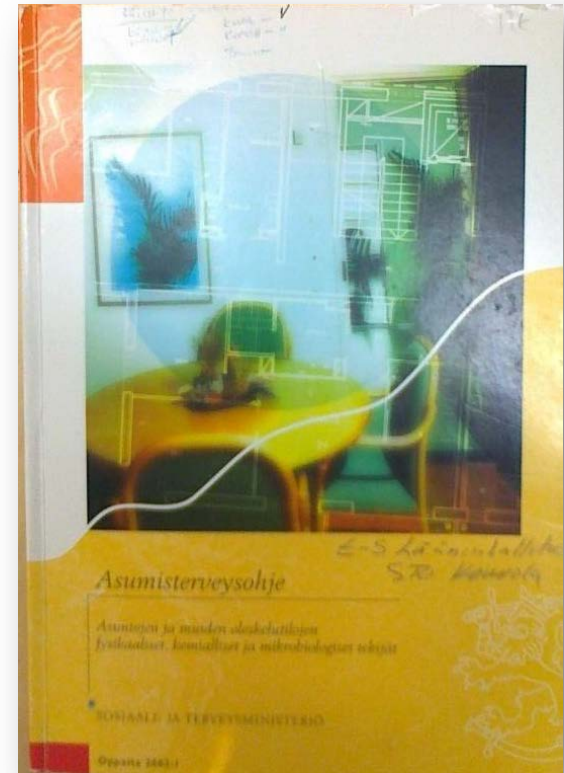
- Kunnalla on lisäksi oikeus periä hyväksymänsä taksan mukainen maksu kiinteistön omistajalta, haltijalta tai muulta terveyshaitalta vastuussa olevalta.
- Maksu voidaan periä:
 - tarkastuksesta, mittauksesta tai näytteenotosta, tutkimuksesta tai selvityksestä, joka liittyy 26 §:n mukaisten terveyshaittojen selvittämiseen tai haitan poistamisen varmistamiseen.
- Viranomaisen ensimmäinen tarkastus terveyshaittaepäilyn selvittämiseksi ja siihen liittyvä jatkotutkimustarpeen määrittely on maksuton.

STM:n asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista

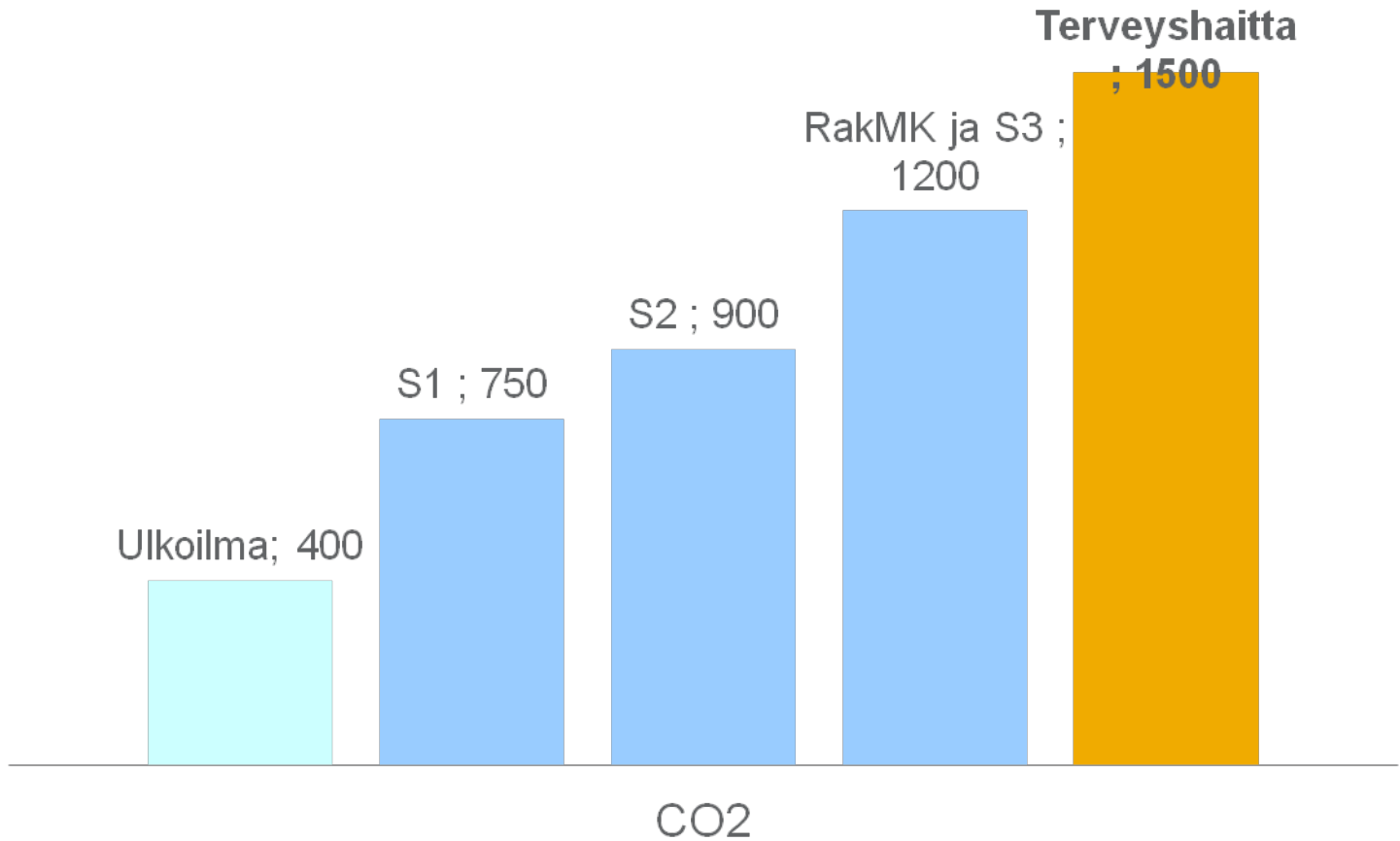

Asumisterveysohje asetukseksi

- Soveltamisalue asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisten olosuhteiden valvontaan
- Asetus on tarkkarajainen ja lyhyempi kuin ohje
 - Pohdittava, mistä voidaan säätää asetuksella ja mistä voi antaa vain ohjeita
- Valvira laatii asetukselle soveltamisohjeen, jossa täsmennetään asetuksen sisältöä, tutkimusmenetelmiä jne.
- Valmistelu kesken

Toimenpiderajat terveystaitalle

Määritelmä

- *toimenpiderajalla* tarkoitetaan pitoisuutta, mittaustulosta tai ominaisuutta, jolloin sen, kenen vastuulla haitta on, on ryhdyt terveysuojelulain (763/1994) 27 §:n tai 51 §:n mukaisiin toimenpiteisiin terveyshaitan selvittämiseksi ja tarvittaessa poistamiseksi tai rajoittamiseksi.

Toimenpiderajoja fysikaalisille, kemiallisille ja biologisille tekijöille

Asetuksen pohjana Asumisterveysohjeen ohjearvot, jotka muutetaan tarvittavine päivityksineen toimenpiderajoiksi

- Lämpötila ja veto
- Huoneilman kosteus
- Ilmanvaihto
- Radon
- Melu
- VOC
- Formaldehydi
- CO₂
- Häkä
- Tupakansavu
- Asbesti
- Teolliset mineraalikuidut
- Pienhiukkaset
- Mikrobit
- Lämmin vesijohtovesi

Mittaukset

- Mittaukset tulee tehdä asunnon tai oleskelutilan tavanomaista käyttöä vastaavissa oloissa.
- Noudatettava mittausmenetelmää koskevia erityisiä vaatimuksia ja ohjeita. Mittauslaitteiden on oltava kalibroituja.
- Näytteiden oton ja analysoinnin tulee perustua laboratorion laadunvarmistusjärjestelmään kirjallisine menettelytapaohjeineen.
- Mittauksessa ja mittaustulosten tulkinnassa on käytettävä standardisoituja menetelmiä tai vastaavia muita luotettavia menetelmiä.
- Mittauksille, on laadittava mittausepävarmuutta kuvaava selvitys. Oltava sekä näyteenottoa että analysointia koskeva tarkastelu.
- Uuden mittausmenetelmän luotettavuus ja toistettavuus terveyshaittojen selvittämiseksi on osoitettava asiantuntevan ja riippumattoman sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymän toimijan toimesta.

Rakennusten kosteus- ja homevaurioihin sekä sisäilmaongelmiin liittyvien ulkopuolisten asiantuntijoiden koulutuksen sisältövaatimukset ja osaamistavoitteet:

Ulkopuolisella asiantuntijalla on oltava osaamista seuraavilta osa-alueilta (yhteensä 45 op):

- Rakennusfysiikka
 - Kuntotutkimusmenetelmät
 - Rakennustekniikka ja -tuotanto
 - Ilmanvaihto- ja ilmastointitekniikka
 - Sisäympäristön epäpuhtaudet ja olosuhteet, terveysvaikutukset, tutkiminen, torjunta
 - Sisäympäristön epäpuhtaudet ja olosuhteet
 - Sisäympäristön tutkimusmenetelmät
 - Terveysvaikutukset
-
- **Käytännössä sama kuin rakennusterveysasiantuntijakoulutus**

